

খঙদে, ঐখোয়বু কৰম থোক্লগবা!

‘মঙাল মৰীক উদ্ৰবা, শুক্লা মল্লবা অহিংসে - ফনা শাংবসু ওইসনু নোংদি শোয়দনা ঙাল্লক্লনি, অযুক শোয়দনা ওইৱক্লনি’। তুহ্না-হীপ্পা চঙদ্ৰবা, অৱাৰা ৱাখলদা লন্মুক্লৱৰা, আশাগী মঙাল উদ্ৰবা কনাগী ৱাখলদা খৌনা হাপুৰা শেল্লুয়া ৱাহৈ পৱেংনি। অমুক মমু, অমুক ঙান, অমুক দং, অমুক শা- খোঙচং কায়দনা চংলিবা লেহিনাইদৰা মালেমগী খোঙচংনি। অদুবু কদায়? অমহ্না নুমিংনা কৃপশ্ৰবা ঐখোয়গী খুৱাই, খুৱাইসিদা লৈৰুৰা ঐখোয়না লেল্লিবা, মল্লবা অহিং অসিনা লোহিখিগদৰা মীংকৃপ অদুদি কৈদৌঙনো লাৱুদৰা! মীৱোল অমদগী অমা, মথং-মথং অমহ্না মৱকসিদা লৈৰা হৈনৱক্লৰা, অঙানবা তাইবঙ উৱক্লৰা ফুকৃপ ওইবনা ঐখোয় খঙদে - নাক য়েং, মাঙ-তুং তিংখং তুইে, অমোং-অকায়, অকুং-অতোংতনা থল্লি হায়ৰা। ইশাদা তৈৰিবা লৈখোাম-লৈনাং, দৈমায়দা তৈৰিবা অমুৰা হামুক - ইশানা উদে, অতোপ্পদা তৈৰিবা অমোংপদুসু তেথোকপীৰুৰা ঙমদে, উক্লদবনা। খঙদে, ঐখোয় কৰা কুইনা লৈখিনি অসুয়া। নোংসিৰু ঙাল্লকখিত্ৰা!

হংবীনীংলমগনি, ঐখোয় অমহ্না লৈৱি হায়বসি কৱন্না খঙবীৰগে? অছ্‌হনি। গুহা মনুংদা তাদুনা লৈৰৰা হঙেইহিনা মশানগী তাইবঙ কৱন্না শক্লাক্লনি? অফংবা খৱদুতা চা, লৈজৰা খৱতনা পেগ্লোক, অথোই অহেন হিদানৱা যাওদনা পঙল লৈৱিঠে মতমদুদদি অমম অঙানগী খেমৰা কনানসু খল্লদে। হৌজিঙ, ঐখোয়’ ইৱকসিদা, অমহ্না গুহা মনুংসিদা, মশানগী তাইবঙ উক্লৰবা, চাওখৎপগী মঙাল ফংলুৰবা কয়া অমসু তাশিল্লক্লনা প্লুৱেৱ। খেঙল’সু খেঙনা খঙলক্ৰে ‘ঐখোয়না লৈৰিবা তাইবঙসি অমহ্না গুহা মনুংনি।’ ঐখোয় গুহা মনুংসিদগী চোংখোকচৰা ঙমগত্ৰা? নংত্ৰগা চোংখোক্ৰা হোংনবদা ঐখোয় মশেন অমনা অমগী মথক্তা নেংশিমদুনা শিগত্ৰা? লুৱিবদি ৱাফমসিনি। অসিগুহ্না তানফমদদি অঙানবদা লৈৰা, পুকচেল চউৰা কনাগুহ্না অমনা চিংখংপীৰা নঙনা অতোপ্পা পাঠৈ লৈতে। ঐখোয়দি অৱেঙ অৱেঙ পুখৱগদবনি, লেঙলিৰগী মতিক দৈৱাক্লদুনা শিৱগদবনি।

খঙদে, ঐগী ৱাহৈশিংসি য়ান্না ‘পেসিসমিঠ’ ওইমল্লবৰা? ঐগী ৱাখলসি ফকচিনমল্লবৰা? পাৱিৱিৰবিশংনা শাউমীংলমগত্ৰা? অদুবু অদোমসু অমুভদি তিন য়োংখৱগা খহুৰীয়। ঐখোয় লৈপাকসে মতা’মদি তৌৱবনিকো! ঐখোয় লৈপাকসিদা লৈৱিৰা মীয়ামসে - হায়কম খঙদে, কৈনোমদি তৌৱবনিকো! খৌনা ফবসু মানগুম তো, পাঙদবসু মানগুম তো, পুক ফবনি হায়সিৱা, অখাঙ কনবনিবু হায়সিৱা! চৈফম নাইনা ফুৱ’সু অয়ো ফাওৰা হায়দৰা, মথক্তা কাদুনা নেংলসু শাউৰা কোঁৰা লৈতৰা। ফমনবদৈ চৈনা ফাওদ্ৰৰা কল্পৰা মনম হায়’দুৱা? অৰাৰা খাঙবদা অৰাৰা কাউৱে হায়’দুৱা? ঐবু খঙবদি ‘ঐ’ দগী হেনৰা কনাসু লৈতবনি। ঐখোয় ইশানা ইশাবু অমুক্ত হঙ্গ্‌হনা য়েংদুনা নৈজৰা অমদি তশেংনা দৱকাৱ ওইৱবৰা হায়বসিমদি ঐহাক চেংনা খাজজৈ। ‘ঐ’বু ‘ঐ’ না খঙদনা কনানা শকখঙবীগনি!

অহানবামঙুদা ইশানা ইশাদা ৱাহং অমখক হংজসি - ‘ঐ কনানো?’ ৱাহংসিগী পাউখুম ওইনা ‘ঐ ইফিনৱ অমনি’ হায়না খুমকপা দৈৱৈপাকচা কয়া যাওৱক্লদগে? (ঐনা দৈৱৈপাকচা হায়জৱিবসি মতাংসিদা মণিপুৱদা পোকপা অমদি হিংলিৰা ময়ামসিবুনি)। খাজবীয়, অয়ান্ননা শোয়দনা খুল্লক্লনি - ঐ মৈতে/মীতৈনি, নাগানি, কুকিনি, মৈতৈ পাঙলনি, নেপালিনি, বিহাৱানি, পঞ্জাবিনি, টামিলনি, মাৱৱাৱানি ... অসিনচিৰা। নংত্ৰগনা, ঐ’ হিন্দুনি, খৃষ্টানি, মুসলিমনি, সিখনি, সনামহী লাইনীং চংপনি। কনানসু খুল্লক্ৰোই - ‘ঐ মীওইবনি’ মীওইৰা মৱলতা ‘খেমৰা লাইনীং লৰী’ কয়া পুথোক্লপদগী ধম্মগী অমুৰা মীহংখোঙদা য়েংদুনা মীওইবগী অনৌৰা মশক লেপ্পা হৌৱকথি। অমত্ৰা ওইৰা ৱাখলদা পুমা লৈমিন্নৱহ্না ইমুং, তোখায় তোখায় তাৱকথি। ঐখোয়গী পিক্লৰা ইমুং, অদুগুহ্না মচেং মচেং, খায়বুং খায়বুং তাৱৰা ইমুংনি। তোঙনৰা লাইনীং লৰীনা ঐখোয়বু লাপথোকনহনথি, অমনা অমবু খাজনদৰা হেনগংহনথি। মদুগী তুংদা, লৈঙাক্লোনগী অৱানৰা ৱাৱেপ অমনা ‘থোক্লকপদা

স্বাহ ভাৱত মিসন (অৰ্বান) দা ৱিজেনেল আউটৱিচ ব্যুৱোগী ২ শুবা খোঙথাং

দৌদৰা য়াদৰা থবক অমগী মনুংদা স্বাহ ভাৱত মিসন অসিসু অমনি হায়দৰা যাৱৰোই। ঐখোয় পুন্মক্লৱা ঙসিদি স্বাহ ভাৱত মিসন হৌদোকথিৰা চহী ৪ মখায় ফাগদৌৱবনিনা খৱা মখৈদি লৌশিং তামিন্নৱে হায়না লৌৱবনি। স্বাহ ভাৱত মিসন হায়ৱগা ঐখোয়গী অকোয়ৰা অমদি ঐখোয় পুন্মক্লৱা খুংতা লৈৱিৰা য়ৌধাংশিং অদুবু চেকশিন্না লৌইশিনবগী হৈনবী থল্লৰা হোংনবদুনি। ঐগী লেনৱিৰা ঘুম, ঐগী অকোয়ৰা ইড্‌জাল, ঐগী ঘুমথংনৱিৰা, ঐগী কৈৱোয় লৈকায়, অপিকপা মফমশিং অসিদগী হৌৱগা তৱ্ৰ-তনান্না লৈনবগী খোঙথাং থাংজিন্দৰা য়াদবনি। ঐনা ঐগী লমদম নায়নৰা হোংনবদা কনাগী মতেং লৌৱফম থোকপগে। অদুবু ঙসিদি স্বাহ ভাৱত মিসন্না অচৌৰা মতেং অমা ওইৱগা মফম খুদিং তৱ্ৰ-তনান্না লৈহয়ৰা হোংনবিৱিবসি ঐখোয়গীদি লাইবক ফবনি হায়নীংই। মসিনা কামহাইৱিবসে ঐখোয় খক্তনি।

ঙসিদি মণিপুৱগী ওইনা অৰ্বান্দা লৈৱিৰা টাউন খুদিংমক অচৌৰা যৌধাং অমগা লোয়ননা স্বাহ ভাৱত মিসনবু মায় পাক্ৰৰা হোংনৰা হায়বসি তঙাইফদৰা অমা ওইৱে। অশেংবনি মতম খৱগী মমাঙদা লৈৱহ্না টাউনশিংগী ফীভম ঙসি লৈৱিৰা মওংগা অচৌৰা অহোংৰা লৈৱে হায়বসি লম লমদুগী মীয়ায়্না হেমা খঙবিৱিবদুনি। অদুনদি মণিপুৱগী অৰ্বান এৱিয়াদা লৈৱিৰা টাউনশিং মক্ৰওইনা কম্সিয়েল এৱিয়াশিং তৱ্ৰ তনান্না লৈবগী মমি খৱদি তাৱে। তৌদবসু য়াদবনি টাউনশিং অদুনা কোপ্লিৰা লমশিং অদু টাউনশিং অদুগী অচৌৰা যৌধাংনি লমদমদুবু লু-নালহনৰা হায়বসি। মসিগীদমক্তসু মিনিট্টি ওফ অৰ্বনি অৰ্বেফৱসনা হীৱম কয়ামুক্তা ঙক্ৰোে পী-পীদুনা হোংনৱি। স্বাহ ভাৱত মিসন (অৰ্বান) অসি অৰ্বান এৱিয়াশিংদা মপুং ওইনা পায়খংপা মশক থোকপা মিসন অমনি হায়ৰা য়াই। অৰ্বান্দা লৈৱিৰা ইদি দয়াগী অপনৰা টাউন মশীং ৪০৪১ অসিনা মাগী মাগী টাউনশিং অদুবু লু-নান্না থল্ববগী যৌধাং যাৱিবনি হায়বসি লৌইনা খঙনৱগসু ঙসিগী অনৌৰা খোঙথাং অসিমদি তোপ তোপ্পা মশক অমনি হায়না লৌৰা য়াই। মৱমদি ঙসি অৰ্বান এৱিয়াদা মশাগী টাউন অদুখক নঙনা অহেনৰা পাল্ল শক্তি পুথোক্তুনা হোংনবিৱিৰা ৱিজনেল আউটৱিচ ব্যুৱো (আৱ ও বি) গী যৌধাং ঐখোয় পুন্মক্লৱা শৌগৎফম থোকই। হন্দকী অসিনা অনীৱকশুৰা ওইনা পায়খংলক্লিৰা স্পিসিয়েল আউটৱিচ প্ৰোগ্ৰাম অসি মপুং ওইনা ইফাল ম্যুনিসিপাল কোৰ্পোৱেসনগী ৱাৰ্দ ২৭সিগী মনুংদা পায়খংকদৰা মিসন অমনি হায়ৱিবনা। আৱ ও বিগী প্ৰোগ্ৰাম তৌৱিৰা অখল্লৰা ৱাৰ্দশিং অদুদি মৱাইবক ফৱে হায়না লৌৰা তাৱে। হামগী চাংদগী হেঞ্জিন্না খোঙথাং অসিদা অহেনৰা শৰুক যাৱিৱিবনা। লমদমদুগী মীয়ামদা অখল্লৰা প্ৰোগ্ৰামশিং অসিনা হোৱা স্বাহ ভাৱত মিসন (অৰ্বান) বু মশক থোকহনবগি। প্ৰোগ্ৰাম তৌৰা খুদিং লমদুগী লোককলিটিদা মশীং য়ান্লৰা দষ্টবিন খুদোল তৌৱিৰ। স্বাহ ভাৱত মিসন্না মীচম ঐখোয়দা পীৱিৰা কামবংশিগী মথক্তা মমুং তানা খঙহনবগী খুদোংঅখবসু পীবিৱি। স্বাহ ভাৱত মিসন কৱিনো অমদি মসিগী পান্দম অখঙ অহৈ কয়না মীয়ামদা থল্ল বগী তাঞ্জাসু পীনৰা হোংনৱি।

তশেংনা হায়ৱবদা স্বাহ ভাৱত মিসন (অৰ্বান) মানা মানা লৈৱিৰা টাউনদুগী অক্ৰৰা যৌধাং ওইজৱবসু ঙসিদি অখল্লৰা ৱাৰ্দ খৱদা আৱ ও বিনা হেমা মীংয়েং চঙবিৱিবসিমক্তি টাউন অসিগী মৱাইবক ফৱবনি। অহানবৰা পাঙথোকথিৰা আৱ ও বিগী প্ৰোগ্ৰাম আই এম পী ৱাৰ্দ নম্বৱ ১৯ অমদি ২০গী তাইনৰা ৱাংখৈ কেথেল অশাংবীগী মথংদা অনীশুৰা পাঙথোকপা প্ৰোগ্ৰামনি। ন্যু লম্বুলেন ইফ্‌ফালগী ব্ৰাইবেল মাৰ্কেট হৌখিৰা কুমজা ২০১৮গী জন্মৱাৱী ২৫গী খৌৱমদা অখল্লনা শৰুক য়াখিৰা মীওইশিং দিলিপ ময়েংবম ষ্টেনস দিৱেষ্টৱ, ওল ইদি দয়া ৱেদি ও ইফ্‌ফাল, কে সোমিকুমাৱ এদমিনিস্ট্ৰেটিভ ওফিসৱ আৱ ও বি, ইফ্‌ফাল, খোগেন্দ্ৰে খোমদ্ৰাম এদিটৱ সঙাই এক্সপ্ৰেস অমদি ৱাৱেংজৱিৰা ইশামক। মক্ৰ ওইৰা মীওই কয়া অসিনা স্বাহ ভাৱত মিসন অসিনা হেক হৌৱকৱদগী ঙসি ফাওবদা চখৱক্লিৰা থবক থৌৱমশিং লোয়ননা ঐখোয় পুন্মক্লৱা তৌমিন্নৰা পায় থবকশিগী মৱমসু মচা খায়না মীয়ামদা অহনথি। ইফ্‌ফাল ম্যুনিসিপাল কোৰ্পোৱেসনা পায়খংপা অমদি পাঙথোক্তুনা লাক্লিৰা স্বাহ ভাৱত মিসনগী যৌধাংদগী আৱ ও বিগী থৌৱমনা অহেনৰা কয়া হাপচিনবসিনা হেমা মীয়ামদা পু্কিং যৌগৎথি। ৱিহোৰ্চ পাৰ্সদা স্বাহ ভাৱত মিসনগা মৰী লৈননা তামখিৰা পাউডমশিং অদু মুন্না তাহৌনবগীদমক মাঙজেননা ৱাহং খৱা হংগনি হায়না লাউথোকপা অসি অনৌৰা শৰুক যাৱিৰা মীয়াম অমদি থৌৱম অদুগী মথেল অমনি হায়নীংই। মথেল অসিমক্তি থৌৱমসিগী য়ান্না মক্ৰ ওইৰা অমনি। অশেংবসু মদুমক্ল মতম চঙনা, শেল চঙনা আৱ ও বিনা হোংনৱিৰা স্পিসিয়েল আউটৱিচৰকী প্ৰোগ্ৰাম অসি মক্ৰ ইয়াই পান্দম অদু খজিক্তা ওইৱবসু খঙহৌৰা ঙম্বৱদি পাঙথোক্লিৰা থৌৱম অসিগী মহয় খৱদি য়ান্লে।

অদুবু তেল্লৰা চহী মঙাগী মতম খৱখক অসিদা তোগে হায়ৱবদি পাঙথোকপা য়াৰা

ঙায়ৱিৰা’ নীংতমৈ নুমিৎ তাহনথি। নীংতম্‌দা ঙায়ৱিৰা অচৌৰা লৈপাক অমগী ফিৰাযুংদা চন্দুনা পূমনৌ নৌৰা ইতিহাস অমা ইৰা হৌৱকথি। অনৌৰা ৱাখল, অনৌৰা মঙলান, অনৌৰা মকৃপ, অনৌৰা লুচিৰা, অনৌৰা ইমা... পূমনৌ নৌৰা আশা অমগা লোয়ননা অনৌৰা খোঙচং অমগীদমক খোঙশাল্লকথি - ওক্টোবৱ ১৫, ১৯৪৯। শাংলৰা খোঙচং অসিগী তুংদা ঙসি ঐখোয় লেপ্লি - শেংপা চাৰা নীংৰা থুংদা, মীামন্নৰা ঙমদা শোখৰৰা, মায়কৈ লেপ্পা ঙমদ্ৰৰা মফম অমদা।

চাওখৎপগী লমজেলসিদা পঞ্জাব, মহাৱাষ্ট্ৰ, কৰ্ণাটকা, অক্লৱ প্ৰদেশনচিংৰা ষ্টেট কয়াসিনা ঐখোয়গী চহী কুহ্নাগী খোঙকাপ মাঙ থানা চেনত্ৰবনি। লমজেলসিগী খুাইদগী মনীং থংনা চেল্লিৰা অৱাং নোংপোক ষ্টেটশিংগী মৱক্তসু ঐখোয় তপ্পা তপ্পা মনীং ইথং থংৰা মফমদা লৈথৱক্ৰে। চহী কুনগী মমাঙদদি ঐখোয় মাঙজিন থানা চেল্লহনি। ঐখোয়না খংশোন শোহ্তৱক্লিবসিগী মৱম কৱিনো? অমমমতা ওইনা শয়েং পায়োম ঙানৱকপদি হীৱম কয়াদা নেসনলগী থাক্তা লম্বা পাৰা ঙমগদৰা দৈৱৈৰকচা কয়া লৈ। অমোয় মীহেনৰা ওইৰা ঙমগদৰা কয়াসু যাওৱি মখোয়গী মৱক্তা। অদুবু অণুবনৰগী শক্ৰত মায়া শাগংপা ঙমদবনা, জাতি অমা ওইনা য়েংলকপদা - অমনা অমবু উশিৎনদৰা, অমনা অমগী মৱা লৌনদৰা, মীওই অনী শুনা প্লুগ্গা থবক তৌমিন্নৰা য়াদৰা, “হীৱো ৱোৰ্চিপকী ব্ৰেদিনস’ লৈতৰা, অফৰা-অঙৰা মীবসু মীখানদৰা, ৱাইখুগী মতৌগুম অৱাঙৰা থাক অমদা কাখৎখিৰা অমবু মখোঙ পায়দুনা চিংখবদা হৈনৰা, লুচিংবু ইকায়খুৱৰা হৈতৰা, পং তংনা লায়ৱৱৰা অমনসু মীঙোন্দা হায়জৰা হৈতৰা, শেখীৰা মীবু (মপুব) সূ হন্দুনা ঙাঙৰা, শেঞ্জা-থুমজা তৌববু তৌফদ্ৰৰা চংনবীনি খন্দোকপা ঙহ্না ... ওগ্লোকপা মখলগী মীওই কাঙলুপ অমা ওইৱক্ৰে ঐখোয়। মশীং লাকঙমদ্ৰৰা, লমদমসিগী তাঙলৰা মপাৱী-মমোম কয়া মৱম থাদোক্তুনা মীৱমদা চংগ্ৰিৰা, মমা-মশাশিনা মচাশিংবু মৰৈৰাকসিদা থল্লি ংল্জিৰা, শূৰা-নোহ্না কনৰা মীনা লায়ৱ তাল্লগা কৱি তৌৱি খঙদৰা কয়ানা লনগী মপু ওইৱিৰা... পুন্মকসিবু কৱিদগীনো? ঐখোয়বু অমুক্তং কোক চংশিমদুনা নৈনহৌৰা চুমদবৰা? খুৱাইলোন, শেমীংলোন, লৈঙাক্লোন - লৈপাক অমগী য়োংশুৰী মথোঙ অহুমসিবু কমদৌৱবিগে লমদমসিদা? নৈনৱেইশিংনদি হায়, “অহুম্মক অমত্ৰা লৌৰা য়াদৱে, অদুননি লৈপাকসিনা লৈখা তাৱিৰা।’ লৌৰা য়াদ্ৰে হায়দুনা ঐখোয় পুন্মকক হেক্তা তুমিন লৈখোক্লসিৱা? মাঙলমচংকী শেমহৌদৰা - থওইক্ৰদৰা মীংকৃপ কয়াদুনা ওইহনথিবনি পুন্মক। খঙদবদি নঙে ঐখোয় পুন্মক - ‘মীচম-মীয়ামগী খন্দৰা, শেঞ্জা-থুমজা তৌৰা অমোংপা লৈঙাক, মীচম ঐখোয়না শেশ্বনি।’ অদুবু ঐখোয়না খন্দৰা ৱাখল অমদি লৈ- ‘মীয়ামগী খন্দৰা লৈঙাক্তু ঐখোয়না অমুক থৃগাইবসু গুম্‌দী।’

কুইনা লৈঙাক-সাসন তৌৱকপদগী, মীয়াম পঙথশ্ৰে খল্লকপদগী, লৈঙাকপশিংনা মৱন্নাইগী ওইৰা থবক্ৰা মীয়ামগী থবক্তগী হেমা মক্ৰ ওইনা খল্লকপা লৈপাক খুদিংমক্তা থোকই। মখোয়বু ৱাৱকপা ওইনা অমু’মুক মীয়ায়্না মখোয়দা পৰাৱ শীৱদে। মদুবু মালেমগী ওইনা ‘এন্টি-ইনকমবেসি’ হায়না খঙনে। “ইন্দিয়ন পোলিটিকল হিষ্টৱি’ দা এন্টি-ইনকমবেসি ফেক্টৱ অসিনা পোলিটিক্সিয়নশিং অমদি পোলিটিকল পাৰ্টিশিংগী মৱাইবক লেপ্পা মীখল কয়া থেংনত্ৰে। নাগা সিজ ফায়ৱগী ৱাখোক্তা এন্টি-ইনকমবেসি মানৰা মীখল অমসু থেংনথি। চহী তৱামঙা লেপ্তনা ইচাৰিৱনা গী এম ওইৱকঙে শেঞ্জা থুমজা হেনমনঙেদগী অণবনা লৈঙাক পুৱক্লৰা বি জে পিদা ডোট পীৱক্লনি খাজনথি।

অদুবু, নংলমখিদে। মণিপুৱগী ‘মীখল’ দা লৈৰাকী ৱাথোক, দ্‌ইহৌ, ইস্যু, চাওখং যৌৱা, লো এদ ওৱৱ, শেঞ্জা থুমজা, পোৎ ঠৈ ডিঙাকী মলল, থবক ফন্দৰা, মীহাং-মীপুন... প্লুৱ মকসিগী মমি অমত্ৰা থাৱক্ৰোই। লুৱ-লুৱৰা ৱাথোক-লাগ্লোক, অতিয়া পকপা পোৎকী মমল - মীখল নুমিত্ৰা কনানসু নীংশিংলোই। লীশিং অনী, চামঙা চংপী অদুৱনি ভোটৱিশিংগী মমিৎতা ‘ত্মীং য়়ানগুম’ পাইৱগদৰা।

থা অনীমুকী মতুংদা থৃংলগদৌৱিৰা মীখলসিদি লীশিং অনী /চামঙাগী জগোয়বুদি শাৱক্ৰোই। অদুবু সী এ বিগী মমি তাৱা য়েংগদবদুনা মঙায়ৱে।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ-৮৯
১। মণিপুৱগী পুৱাৱীদা সনা চহী অহমগী মফম চাউনা লৈৱি। বৃটশকী লোইলম লৈঙাকী মায়োক্তা চপ চানা লেপখিৰা নিংখৌ মচানি। (ক) মহাকপু পোকপা মহাৱাজগী মমিং হায়মু। (খ) মহাকী অশেংৰা মমিনা কৱি কোঁবগে?
২। “নমু পোং ওইবনা মানা মানা নীংৰা থৌৱন্না খোইমোম লাইগী নোংদম মইহুবু ওইনৱিএ” পৱেং অসি কবি চাউবগী ৱাৱেং অমদগী লৌথোকপনি। ৱাৱেংদুগী মমিং হায়মু।
৩। “নঙনা শৈৱেংদা তোংদুনা শামজখি হৱিৰাদোং, শৈৱেংগী দ্ৰিপাক্তা চোংখদুনা দ্ৰিৱোয়খি, দ্ৰুৱপথি।” পৱেং অসিনা কবি শ্ৰীবিৱেনবু শৈখাদুনা ইৱিবনি। অইবদু কনানো?
৪। “নচেমশিংদা পাউহংলকউ, হুইৱোই থেংনবদদি চেকশিল্লকো।” পৱেং অসিমনা “শাগৈ ওনশ্ৰোতদি হায়ৱগনু” কোঁৰা শৈৱেং অমদগী লৌথোকপনি। অইবীদু কনানো?
৫। “ইতা, লৌখোংদুনা কৱম চেলহৌৱি। লৌবুকুনা কৱম তোহৌৱি।” পৱেং অনী অসিনা মমিং লৈৰা দ্ৰৈশৈ মৰেক অমগী অহৌৰা পৱেংশিংনি। শৈৱেংবদু কনানো?
<i>মথক্তা পীৱিৰা ৱাহংশিং অসিগী পাউখুম ফেব্ৰুৱাৰী ১৫, ইৱাই নুমিৎকী অযুক পুং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওফিসতা নংত্ৰগা দৈ-মেল</i> <i>hueiyliteraryquiz@gmail.com সিদা মেল ওইনা থাবীৱকপা য়াগনি।</i> <i>পাউখুম পীৱিৱকপা /থাবীৱকপা মতমদা মিং, লৈফম, মহেৰী থাক অমসুং কন্টেষ্ট নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকউ। ৱাহং খুদিংমকী পাউখুম চুন্না নংত্ৰগা মশীং য়ান্না চুন্না পীৱিৱকপা মীওইশিং অদুদগী দ্ৰো ওৎচৱগা লাইবক ফৰা মীশক অমা খনজগনি।</i> <i>লোয়ননা খল্লৰা মীশক অদুদা মনা পীজগনি।</i>
হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ-৮৮গী পাউখুম ৫ চুন্না থাবীৱকথিৰীদি
১) <i>নাটৈৱাকপম নন্দিনি চনু, চিংঙামখা লিৱা মাইবম লৈকায়</i> <i>হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ- ৮৮গী ৱিন্নৱ</i>
<i>নাটৈৱাকপম নন্দিনি চনু, চিংঙামখা লিৱা মাইবম লৈকায়</i>
লিটৱেৱি কুাইজ ৮৮গী মনা লাগ্‌ল্লেক্লৰা নুমিৎ অমসুং মফম ফেব্ৰুৱাৰী ৩, নোংমাইজিং নুমিৎকী নুংথিল পুং ৪ তাৰা মতমদা হুইয়েন লানপাউ ওফিসতা লাগ্‌ল্লেকচগনি।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ-৮৮গী পাউখুম
১। পুৱাৱীগা শাগোন্নৱক্লৰা কংলা-শা ঙসিসু ঐখোয়গী ষ্টেট একম্লৈম ওইৱি। বৰ্জিজনা অমুক, বৃটিশৱা অমুক, অনীৱক থৃগাইক্লববনি। (ক) কৱন্না নিংখৌনা কংলাদা কংলা-শাইহান হান্না শাখিবগে? :- <i>মহাৱাজ চৌৱজিং</i> (খ) বৰ্জিজশিংনা চহী ৭ খুন্তাকপদা থৃগাইৱল্লৰা মতুং নৱসিংহ মহাৱাজনা অমুক নৌনা শাখিবনি। কৱন্না চহীদনো? :- <i>১৮৪৪</i>
২। “মানি নঙসে নূপী/মপু মাগী মঙজাল/মঙলাল মশামক/ তাইবঙদা থোকপা লুগী তোংগী হকচাং।” পৱেংশিং অসি কবি মীনকেতনগী শৈৱেং অমদগী লৌথোকপনি। শৈৱেং লাইৱিক অদুগী মমিং হায়মু। :- <i>‘অষ্টবৰগী শৈৱেই’</i>
৩। “দিশ্ৰৱ কৱিনো? দিশ্ৰৱগী অশেংৰা অমদি অমৱোমদা ইংৱাজিদা কল্লোল্লৱ হায়বনি।” ৱাফম অসি “ধৰ্ম অমসুং বিজ্ঞান” কোঁৰা ৱাৱেং অমদগী লৌথোকপনি। অইবদু কনানো? :- <i>ভক্তিহ্মাকৃপ দামোদৱ স্বামী</i>
৪। “খনত্ৰা নঙনা নুমিৎ অদুদা/ইমাসিং অদুখক্তনি ফি লৈথোক/ইকাই ইকি পৃহ্না ভোমশিংখিৰা।” পৱেংশিং অসিনা মেমচৌৰীগী শৈৱেং লাইৱিক অমদগী লৌথোকপনি। শৈৱেং লাইৱিকুগী মমিং হায়মু। :- <i>‘লৈয়ং’</i>
৫। “শিনাই তুৱেলগী মপান্দা চোংখা মিয়াগী হকচাং পোৎলোইখিৰা মং অদু, ৱাপল ময়াম অমনা কোয়শিন্ধনা লৈৱি। ৱাফম অসি “মেজৱ চোংখা মিয়া” কোঁৰা পুসি ৱাৱীদুগী লৌথোকপনি। অইবদু কনানো? :- <i>চোংথাম সমৱেন্দ্ৰ</i>

পাউচে অসিদা ফেঙজৱিৰা ৱাৱেংশিং অসিগী ৱাখল, মীংয়েং অইৰা মশা মশাগীনি। পাউচে অসিগী ৱাখল্লোন অমসুং মীংয়েংগা থোইদোক্লৱা মৰী লৈনদে।